

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

PETI ODDELEK

ZADEVA KRALJ proti SLOVENIJI

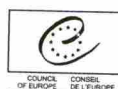
(Pritožba št. 21313/06)

SODBA

STRASBOURG

12. april 2012

Ta sodba je dokončna, vendar so mogoči uredniški popravki.

V zadevi Kralj proti Sloveniji

je Evropsko sodišče za človekove pravice (peti oddelek) na seji senata v sestavi:

Ann Power-Forde, *predsednica senata*,

Boštjan M. Zupančič,

Angelika Nußberger, *sodnika*,

in Stephen Phillips, *namestnik sodnega tajnika oddelka*,

po razpravi za zaprtimi vrati 20. marca 2012

izreklo to sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva se je začela s pritožbo (št. 21313/06) proti Republiki Sloveniji, ki jo je na podlagi 34. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljnjem besedilu: konvencija) pri Sodišču 14. aprila 2006 vložil slovenski državljani Alojz Kralj (v nadaljnjem besedilu: pritožnik).

2. Pritožnika je zastopal J. Vrvišar, odvetnik iz Kamnika. Slovensko vlado (v nadaljnjem besedilu: vlada) je zastopal njen zastopnik.

3. Pritožnik je na podlagi prvega odstavka 6. člena konvencije trdil, da je postopek pred domačimi sodišči, v katerem je bil stranka v postopku, trajal predolgo. Vsebinsko se je pritožil tudi zaradi pomanjkanja učinkovitega notranjepravnega sredstva v zvezi s predolгим trajanjem postopkov (13. člen konvencije).

4. Predsednik oddelka je 19. februarja 2009 sklenil obvestiti vlado o pritožbi in od nje zahtevati predložitev informacij po točki a drugega odstavka 54. člena Poslovnika Sodišča. Po prejemu zahtevanih informacij je predsednik 30. septembra 2010 sklenil pozvati vlado, da, če želi, predloži pisna stališča o sprejemljivosti in utemeljenosti zadeve (točka b drugega odstavka 54. člena Poslovnika). V skladu s protokolom št. 14 je bila pritožba dodeljena senatu treh sodnikov.

DEJSTVA**I. OKOLIŠČINE ZADEVE**

5. 8. novembra 1993 je A. D. na Okrajnem sodišču v Kamniku vložila tožbo proti pritožniku. Zahtevala je, da pritožnik preneha uporabljati njeno zemljišče za druge namene kot za **pravico prehoda**.

6. 27. decembra 1993 je pritožnik začel pravdni postopek proti A. D., v katerem je zahteval, da ona odstrani avtomobil, ki mu je zapiral prehod do njegovih poslopij. Postopka sta bila združena.

7. 28. junija 1994 je konvencija začela veljati za Slovenijo.

8. Leta 1995 je bila zadeva po reorganizaciji sodišč prerazporejena.

9. 21. junija 1996 je bila opravljena obravnava.

10. 5. novembra 1996 je bila opravljena obravnava, na kateri sta obe stranki prosili za preložitve, saj je bila nakazana možnost poravnave.

11. 10. januarja 1997 je sodišče prve stopnje strankama poslalo poizvedbo o poteku poravnave. Stranki nista odgovorili.

12. Med 16. marcem 1999 in 18. oktobrom 1999 so bile opravljene tri obravnave.

13. 8. oktobra 1999 je prvostopenjsko sodišče izdalo pisno sodbo, ki je delno potrdila pritožnikovo zahtevo in hkrati delno zahtevo A. D. Obe stranki sta se pritožili.

14. 31. januarja 2001 je Višje sodišče v Ljubljani zavrglo pritožnikovo pritožbo in ugodilo pritožbi A. D. ter zadevo vrnilo v ponovno odločanje.

15. 15. maja 2001 je bila opravljena obravnava.

16. Dve obravnavi, napovedani za 28. avgust 2001 in 27. september 2001, sta bili na zahtevo pritožnika prestavljeni zaradi njegove bolezni.

17. Konec januarja 2002 je bila zadeva dodeljena novemu sodniku.

18. 31. maja 2004 je bila opravljena obravnava.

19. 27. julija 2004 je prvostopenjsko sodišče zavrnilo zahtevo pritožnika. Pritožnik se je pritožil.

20. 23. marca 2005 je Višje sodišče v Ljubljani ugodilo pritožnikovi pritožbi in zadevo še enkrat vrnilo v ponovno odločanje.

21. 15. novembra 2005 je Okrajno sodišče v Kamniku zavrnilo pritožnikovo zahtevo. Pritožnik se je pritožil.

22. 24. maja 2006 je Višje sodišče v Ljubljani zavrnilo pritožnikovo pritožbo. Odločba je bila pritožniku vročena 18. julija 2006.

II. USTREZNA DOMAČA ZAKONODAJA

23. Za ustrezno domačo zakonodajo glej sodbo *Ribič proti Sloveniji* (št. 20965/03, 19. oktober 2010, 19. točka).

PRAVO

I. OČITANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. ČLENA IN 13. ČLENA KONVENCIJE

24. Pritožnik se je pritožil, da so postopki, v katerih je bil udeležen kot stranka, trajali predolgo. Pri tem se je skliceval na prvi odstavek 6. člena konvencije, ki se glasi:

"Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... v razumnem roku odloča ... sodišče ..."

25. Vsebinsko se je pritožnik tudi pritožil, da so bila razpoložljiva pravna sredstva pri predolgotrajnih postopkih v Sloveniji neučinkovita.

13. člen konvencije se glasi:

"Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti."

A. Sprejemljivost

26. Sodišče ugotavlja, da se ta zadeva nanaša na postopke, ki so se končali, preden je začel veljati zakon iz leta 2006, in na učinkovitost pravnih sredstev, še zlasti »zahtevka za pravično zadoščenje«, ki ga zagotavlja 25. člen zakona iz leta 2006, ki se je začel uporabljati 1. januarja 2007. Zadeva je zato podobna zadevi *Ribič proti Sloveniji* (št. 20965/03, 19. oktober 2010). V tej zadevi je Sodišče ugotovilo, da so bila pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožniku, neučinkovita (prav tam, 37.–42. točka).

27. Sodišče ugotavlja, da vlada ni predložila nobenih prepričljivih argumentov, zaradi katerih bi moralo Sodišče to zadevo obravnavati drugače kakor zgoraj navedeno zadevo.

28. Sodišče prav tako ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu tretjega odstavka 35. člena konvencije. Niti ni nesprejemljiva iz kakršnih koli drugih razlogov. Torej je treba ugotoviti, da je sprejemljiva.

B. Utemeljenost

1. Prvi odstavek 6. člena

29. Obdobje, ki ga je treba upoštevati, se je začelo 28. junija 1994, na dan, ko je konvencija začela veljati za Slovenijo, in se je končalo 18. julija 2006, ko je bila pritožniku vročena odločba drugostopenjskega sodišča z dne 24. maja 2006.

30. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumno trajanje postopka presoјati glede na okoliščine zadeve in s sklicevanjem na ta merila: zapletenost zadeve ter ravnanje pritožnika in ustreznih organov oblasti, pa tudi, kakšen je bil pomen zadeve za pritožnika v sporu (glej med številnimi drugimi organi oblasti *Frydlender proti Franciji* [VS], št. 30979/96, 43. točka, ESČP 2000–VII).

31. Sodišče ugotavlja, da sta bili resnično dve obdobji v postopku, ko je do zamude prišlo tudi zaradi pritožnika. V začetni fazi postopka je bila obravnava preložena na zahtevo obeh strank v okviru možne poravnave (glej 10.–12. točko). Pozneje sta bili dve obravnavi na zahtevo pritožnika prestavljeni iz zdravstvenih razlogov (glej 16. točko). Čas, ki se pripiše pritožniku, torej znaša dve leti in približno pet mesecev.

32. Sodišče glede ravnanja domačih sodišč ugotavlja, da je ne glede na možnost poravnave prvostopenjsko sodišče svojo prvo sodbo izreklo šele po več kakor štirih letih (glej 6. in 13. točko te sodbe). Ko je bila zadeva prvič vrnjena v ponovno odločanje, je prvostopenjsko sodišče izreklo sodbo šele po več kakor štirih letih in poleg tega več kakor dve leti ni bilo storjenega nič (glej 17. in 18. točko zgoraj).

33. Sodišče je po pregledu vsega gradiva, ki mu je bilo predloženo, in ob upoštevanju svoje sodne prakse glede zadeve (glej *Vidic proti Sloveniji*, št. 54836/00, 17.–24. točka, 3. avgust 2006; *Kračun proti Sloveniji*, št. 18831/02, 57.–60. točka, 30. november 2006, in *Korda proti Sloveniji*, št. 25195/02, 30. november 2006, 30.–33. točka) mnenja, da je bilo trajanje postopkov na dveh stopnjah sodišča, ki je znašalo skoraj deset let, predolgo in zahteva za "razumni rok" ni bila izpolnjena.

34. Zaradi tega je bil kršen prvi odstavek 6. člena.

2. 13. člen

35. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačim organom oblasti za očitano kršitev zahteve po prvem odstavku 6. člena, da se zadeva obravnava v razumnem roku (glej *Kudla proti Poljski* [VS], št. 30210/96, 156. točka, ESČP 2000–XI).

36. Sodišče se sklicuje na svoje ugotovitve v zadevi *Ribič proti Sloveniji* (glej 27. točko zgoraj) in ugotavlja, da vlada ni navedla nobenih prepričljivih argumentov, zaradi katerih bi moralo to pritožbo obravnavati drugače kakor zgoraj omenjeno zadevo. Glede na to Sodišče meni, da je bil v obravnavani zadevi kršen 13. člen zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domači zakonodaji, s katerim bi pritožnik lahko pridobil sodbo, ki bi potrdila njegovo pravico do obravnave njegove zadeve v razumnem roku, kakor to določa prvi odstavek 6. člena.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

37. 41. člen konvencije določa:

"Če Sodišče ugotovi, da je bila kršena konvencija ali njeni protokoli, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče po potrebi oškodovani stranki nakloni pravično zadoščenje."

38. Pritožnik ni predložil zahtevka za pravično zadoščenje, čeprav je bil k temu vabljen. Glede na okoliščine je Sodišče mnenja, da ni nobenega razloga za dodelitev zneska po 41. členu konvencije (glej *Ciucci proti Italiji*, št. 68345/01, 33. točka, 1. junij 2006).

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO:

1. *razglaš*a, da je pritožba sprejemljiva;
2. *razsoja*, da je bil kršen prvi odstavek 6. člena konvencije;
3. *razsoja*, da je bil kršen 13. člen konvencije;

Sestavljeno v angleškem jeziku in uradno poslano 12. aprila 2012 v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Stephen Phillips
namestnik sodnega tajnika

Ann Power-Forde
predsednica senata